

Sygn. akt V KK 17/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 kwietnia 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Henryk Gradzik (przewodniczący)

SSN Przemysław Kalinowski

SSN Kazimierz Klugiewicz (sprawozdawca)

Protokolant Anna Kowal

przy udziale prokuratora Prokuratury Generalnej Barbary Nowińskiej,
w sprawie P.K.

skazanego z art. 55 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii i in.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie
w dniu 19 kwietnia 2013 r.,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego
od wyroku Sądu Rejonowego w Z.

z dnia 6 września 2012 r.,

**uchyla zaskarżony wyrok w części dotyczącej orzeczenia o
karze i sprawę w tym zakresie przekazuje Sądowi Rejonowemu w
Z. do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Z. z dnia 6 września 2012 r. - oskarżony P. K. został uznany za winnego popełnienia przestępstwa z art. 55 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii i za to wymierzono mu karę 3 miesięcy pozbawienia wolności oraz przestępstwa z art. 62 ust. 1 ustawy o

przeciwdziałaniu narkomanii i za to wymierzono mu karę 1 miesiąca pozbawienia wolności.

Na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. w miejsce kar jednostkowych wymierzono oskarżonemu karę łączną 3 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie w oparciu o przepis art. 69 § 1 i 2 k.k. oraz art. 70 § 1 pkt 1 k.k. warunkowo zawieszono na okres 2 lat, a nadto na podstawie art. 71 § 1 k.k. wymierzono oskarżonemu karę grzywny w wysokości 30 stawek dziennych po 10 zł każda.

Sąd Rejonowy orzekł także, zgodnie z przepisem art. 70 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, o przepadku dowodu rzeczowego a nadto o kosztach sądowych, którymi w całości obciążył oskarżonego P. K.

Powyższy wyrok nie został zaskarżony przez żadną ze stron i uprawomocnił się bez postępowania odwoławczego.

Kasację od prawomocnego wyroku Sądu Rejonowego z dnia 6 września 2012 r. - na niekorzyść oskarżonego P. K., w części dotyczącej orzeczenia o karze - wywiódł Prokurator Generalny, który powołując się na zarzut rażącego i mającego istotny wpływ na treść wyroku naruszenia przepisów prawa procesowego, tj. art. 343 § 7 k.p.k. w zw. z art. 335 § 1 k.p.k., a polegającego na uwzględnieniu przez Sąd Rejonowy wadliwego wniosku prokuratora o skazanie P. K. bez przeprowadzenia rozprawy i orzeczenie uzgodnionej z nim kary, w wyniku czego doszło do rażącego i mającego istotny wpływ na treść rozstrzygnięcia naruszenia przepisu prawa karnego materialnego - art. 71 § 1 k.k. poprzez wymierzenie oskarżonemu kary grzywny na podstawie tego przepisu w sytuacji, gdy obligatoryjne było jej wymierzenie na podstawie art. 55 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, wniósł w konkluzji o uchylenie tegoż wyroku w części dotyczącej orzeczenia o karze i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Kasacja Prokuratora Generalnego jest zasadna i zawarty w niej postulat uchylenia wyroku Sądu Rejonowego w zaskarżonej części i przekazania sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania zasługuje na uwzględnienie.

Zważyć bowiem należy, że sprawca występku z art. 55 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii „podlega grzywnie i karze pozbawienia wolności do lat 5”, natomiast Sąd Rejonowy za to przestępstwo orzekł wobec oskarżonego jedynie

karę 3 miesięcy pozbawienia wolności. Grzywnę z kolei wymierzył oskarżonemu na podstawie art. 71 § 1 k.k. wobec warunkowego zawieszenia wykonania kary łącznej pozbawienia wolności - zgodnie zresztą z wnioskiem złożonym w tym zakresie przez prokuratora w trybie art. 335 § 1 k.p.k.

Oczywistą sprawą jest, że sąd pierwszej instancji orzekając na posiedzeniu w trybie art. 343 §1-6 k.p.k. jest związany treścią uzgodnień pomiędzy oskarżonym i prokuratorem, poczynionych na podstawie art. 335 § 1 k.p.k. i nie może wydać innego wyroku niż skazujący i orzec innej kary lub środka karnego od uzgodnionych przez strony. Rozpoznając zaś wniosek o wydanie wyroku skazującego i orzeczenie uzgodnionych z oskarżonym kary lub środka karnego bez przeprowadzenia rozprawy, Sąd nie może się uchylić od zbadania sprawy zarówno pod kątem ustaleń faktycznych i zawinienia, a także zastosowanych przepisów prawa materialnego i w sytuacji dostrzeżenia jakichkolwiek wad propozycji oskarżyciela publicznego, nie tylko nie może wniosku takiego uwzględnić, ale zobligowany jest treścią art. 343 § 7 k.p.k. skierować sprawę do rozpoznania na zasadach ogólnych, chyba że w toku posiedzenia prokurator za zgodą oskarżonego dokona modyfikacji wniosku w kierunku przez sąd postulowanym.

W omawianej sprawie rzecz w tym - a co umknęło uwadze tak prokuratorowi, jak i orzekającemu Sądowi Rejonowemu - że grzywnę na podstawie art. 71 § 1 k.k. można orzec jedynie wówczas, gdy jej orzeczenie na innej podstawie nie jest możliwe. Orzekając natomiast tak, jak w zaskarżonym kasacją wyroku, Sąd Rejonowy rażąco obraził ów przepis i błąd ten należy tłumaczyć chyba jedynie zwykłą omyłką jako, że kardynalną zasadą jest, iż Sąd zna prawo (*iura novit curia*). Prawidłowo procedując Sąd Rejonowy powinien był złożonego wniosku prokuratora nie uwzględnić i skierować sprawę do rozpoznania na zasadach ogólnych (art. 343 § 7 k.p.k.), chyba że doszłoby do zmiany tego wniosku - za zgodą oskarżonego - w taki sposób, aby był on zgodny z obowiązującymi przepisami prawa.

Przypomnieć zatem jedynie wypada, że przepis art. 335 § 1 k.p.k. nie pozwala na formułowanie wniosków co do kar, poza granicami wynikającymi z prawa karnego materialnego, a jeśli wniosek prokuratora złożony w tym trybie nie czyni temu zadość, to sąd nie może go uwzględnić, albowiem nie może w konsekwencji akceptować wyroku, którego treść byłaby niezgodna z prawem. Jeżeli zatem nie dojdzie do modyfikacji złożonego wniosku w kierunku dostosowania jego

zgodności z prawem, to sąd winien skierować sprawę do rozpoznania na rozprawie, jak stanowi o tym przepis art. 343 § 7 k.p.k.

W przedmiotowej sprawie tak jednak się - niestety - nie stało, a skoro do oczywistej i rażącej obrazę prawa, mającej istotny wpływ na treść orzeczenia doszło, to wniesioną kasację należało uwzględnić. Inne są bowiem konsekwencje orzeczenia grzywny w oparciu o przepis art. 71 § 1 k.k., od grzywny orzeczonej na innej podstawie, w przypadku zarządzenia wykonania kary pozbawienia wolności, której wykonanie uprzednio warunkowo zawieszono (art. 71 § 2 k.k.).

W ocenie Sądu Najwyższego w omawianym stanie faktycznym Prokurator Generalny winien był raczej zaskarżyć wyrok Sądu pierwszej instancji w całości, a nie tylko w części dotyczącej orzeczenia o karze, skoro wniosek prokuratora w złożonej postaci nie mógł być uwzględniony i bez jego modyfikacji sprawa winna zostać rozpoznana na rozprawie. Zważając jednak na to, że wyrok Sądu Rejonowego został zaskarżony na niekorzyść oskarżonego P. K. jedynie w części dotyczącej orzeczenia o karze, Sąd Najwyższy nie znalazł dostatecznych podstaw do wyjścia poza zakres zaskarżenia i dlatego orzekł jak w wyroku.